

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri
Styrelsen for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

Plantesundhedskontrol af frømarker med henblik på eksport

Marts 2026

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri
Styrelsen for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

Plantesundhedskontrol af frømarker med henblik på eksport

Denne vejledning er udarbejdet af
Styrelsen for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Marts 2026

Redaktion: Styrelsens for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Tekst: Planter og Biosikkerhed

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Landbrugsstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V
Tlf.: 33 95 80 00
E-mail: planterogbiosikkerhed@fvst.dk
www.lbst.dk

Indhold

1.	Plantesundhedskontrol af frømarker	6
2.	Hvilke skadegørere kan indgå?	6
2.1	Latente sygdomme og sygdomme FVST ikke kan avlskontrollere for	7
2.1.1	Latent eller ingen oplysninger om symptomer:	7
2.1.2	Kan der testes på laboratoriet:	7
2.1.3	Liste over skadegørere hvor der ikke kan testes på patovarniveau, men hvor der kan artsbestemmes:	8
3.	Udførelse af kontrollen	8
3.1	Situationer hvor kontrollen ikke kan udføres	9
4.	Udfyldelse af formularen GA 297	9
4.1	Avlskontrolnummer	9
4.2	Firmanavn og adresse	9
4.3	Arealets beliggenhed	9
4.4	Avlernavn og telefonnummer	9
4.5	Arealets størrelse i ha	9
4.6	Udlægspartiets referencenummer og/eller mærke.	9
4.7	Frøfirmaets e-mailadresse	9
4.8	Planteart, sort mv.	9
4.9	Økologisk / Tidlig /Sen sort	10
4.10	Tidligste høsttidspunkt	10
4.11	Skadegørere, der skal kontrolleres for	10
4.12	Dato og firmaets kontaktperson/konsulent	10
5.	Indsendelse af formular GA 297	10
5.1	Ændringer til allerede indsendte bestillinger	10
6.	Modtagelse af kontrolresultat og regning	10

1. Plantesundhedskontrol af frømarker

Ved eksport af frø og udstedelse af plantesundhedscertifikater er det vigtigt, at varen opfylder importlandets krav. Nogle importlande kræver at frømarken har været officielt kontrolleret for bestemte planteskadegørere for at kunne importeres. Ofte har importlandet dog alternative muligheder for at kunne opfylde deres importkrav, f.eks. at frøet ved en laboratorietest er fundet fri for skadegøreren, eller at skadegøreren ikke findes i det land, hvor frøet er dyrket.

I tilfælde, hvor der er specifikke krav om officiel avlskontrol af forældreplanterne, er der mulighed for at rekvirere en "Plantesundhedskontrol af frømarker med henblik på eksport" i Styrelsen for Fødevarer, Landbrugs og Fisker, som er Danmarks Plantesundhedsmyndighed. Kontrollen kan kun bestilles af de frøfirmaer, der har kontrakt med frøavlere. Ved bestilling af kontrollen er det nødvendigt specifikt at angive hvilke skadegørere, der skal kontrolleres for. Det er **ikke** tilstrækkeligt at angive hvilket land frøpartiet skal eksporteres til, da landenes importbestemmelser løbende ændres. Skadegørere, som kontrollen skal omfatte, bør vælges ud fra potentielle importlandes krav.

Vær opmærksom på, at en række lande kræver importtilladelse, hvor der kan stilles yderligere plantesundhedskrav. Det er eksportørens ansvar at holde sig orienteret om modtagerlandenes plantesundhedskrav, og oftest vil importøren kunne hjælpe med at finde reglerne.

2. Hvilke skadegørere kan indgå?

Som udgangspunkt er der ingen begrænsninger for hvilke/hvor mange skadegørere, der kan indgå i kontrollen. Det skal dog bemærkes at det som udgangspunkt kun er skadegørere, hvis angreb viser sig ved symptomer i marken, som kan kontrolleres. Ved mistanke om fund udtages der prøver, som sendes til laboratorieundersøgelse for at verificere fundet.

Hvis der bestilles kontrol af sygdomme og skadegørere, som er latente og ikke viser symptomer i marken, eller har manglende sygdomsbeskrivelse, tages der blindprøver i marken. Prøverne sendes til undersøgelse i Fødevarestyrelsens laboratorium. Analyserne behandles som en rekvireret ydelse.

Antallet af sygdomme/skadegørere er kundens eget valg og Fødevarestyrelsens laboratorium sender opkrævnings til rekvirenten, som er anmelderen af avlskontrollen. Lagerskadegørere, som ofte er listet på importlandes karantænelister, kan ikke kontrolleres i marken. Det vil kræve en skadedyrsanalyse af de høstede frø.

2.1 Latente sygdomme og sygdomme FVST ikke kan avlskontrollere for

I skemaet nedenfor er der listet en række sygdomme, som er latente eller har manglende sygdomsbeskrivelse og derfor ikke er mulige at se i marken, samt sygdomme, som der ikke er mulighed for at analysere for i Fødevarestyrelsens laboratorie.

2.1.1 Latent eller ingen oplysninger om symptomer:

Hvis der står "latent" i dette felt, udtages der altid blindprøver til analyse for at afgøre om sygdommen er tilstede.

Omkostningerne til analyse af blindprøver faktureres til virksomheden, som har bestilt avlskontrollen.

Ønskes avlskontrol af latente sygdomme, skal disse i bestillingen placeres under "Latente" sygdomme.

2.1.2 Kan der testes på laboratoriet:

Hvis der står "nej" i dette felt, kan der ikke bestilles avlskontrol for sygdommen, da FVST ikke kan få bekræftet om der er fund at den specifikke skadegører.

Skadegører	Primær art	Latent, eller ingen oplysninger om symptomer = der udtages altid blindprøver til analyse	Kan der testes på FVST- laboratoriet	Kilde
<i>Alternaria dauci</i>	<i>Daucus</i>	-	Ja	AAU 4
<i>Ascochyta pisi</i>	<i>Pisum</i>	Latent	Ja	AAU 1
<i>Beet cryptic virus</i> (1,2 og 3) (<i>Beet 1,2,3 alphacryptovirus</i>)	<i>Beta</i>		Nej	-
<i>Bipolaris sorokiniana</i>	<i>Beta</i>	-		AAU 5
<i>Broad bean stain virus</i>	<i>Pisum</i>	Latent	Ja	AAU 1
<i>Comovirus viciae</i>	<i>Beta</i>	-		AAU 5
<i>Fusarium avenaceum</i>	<i>Beta</i>	Ingen dokumenterede symptomer så anses som latent		AAU 5
<i>Indian peanut clump virus</i>	-		Nej	-
<i>Neprovirus nigranuli</i> (<i>Tomato black ring virus</i>)	<i>Allium</i> , <i>Beta</i> , <i>Brassica</i>	Latent	Ja	AAU 4
<i>Pectobacterium betavasculorum</i>	<i>Spinacia</i>	-	Nej	-
<i>Pea mild mosaic virus</i>	<i>Pisum</i>	-	Nej	-
<i>Polymyxa betae</i>	<i>Raphanus</i>	-	Nej	-
<i>Pseudomonas cichorii</i>	<i>Brassica</i>	Latent i <i>Brassica</i>	Ja	AAU 4
<i>Radish yellow edge virus</i>	-		Nej	-
<i>Sowbane mosaic virus</i>	<i>Spinacia</i>	Latent	Ja	AAU 3
<i>Spinach latent virus</i>	<i>Spinacia</i>	Latent	Ja	AAU 2
<i>Spinach temperate virus</i>	<i>Spinacia</i>	-	Nej	
<i>Tilletia controversa</i>	<i>Poacea</i>	Latent	Ja	AAU 2
<i>Trogoderma</i> spp.	-	Lagerskadegører der ikke forekommer i marken, den kan derfor ikke indgå i synet	Ja, i frøprøver	-
<i>Uromyces</i> spp. (undtagen <i>U. betae</i>)	-	-		AAU 5
<i>Verticillium albo-atrum</i>	-	Latent	Ja	AAU 5
White clover 1 alphacryptovirus, White colver 2 betacryptovirus,	<i>Beta</i>	-	Nej	-

White clover 3 alphacyypovirus				
<i>Xanthomonas euvesicatoria</i> pv. <i>allii</i>	<i>Allium</i>	-	Nej, der kan testes på arts-niveau	AAU 4
<i>Xanthomonas phaseoli</i> pv. <i>phaseoli</i>	<i>Pisum</i>	-		AAU 5

AAU 1: "Opdatering af skadegørerstatus i Danmark for specifikke skadegørere i relation til eksport af frø - del 3":

https://pure.au.dk/ws/portalfiles/portal/156480831/Levering_Skadeg_rerstatus_del_3_version_2.pdf

AAU 2: "Opdatering af skadegørerstatus i Danmark for specifikke skadegørere i relation til eksport af frø - del 1":

https://pure.au.dk/ws/portalfiles/portal/156484629/Levering_Skadeg_rerstatus_del_1_version_8.pdf

AAU 3: "Opdatering af skadegørerstatus i Danmark for specifikke skadegørere i relation til eksport af frø - del 2":

https://pure.au.dk/ws/portalfiles/portal/156481323/Besvarelse_Skadeg_rerstatus_del_2_version_5.pdf

AAU 4: "Plantesundhedskontrol af frømarker – februar 2025" Rådgivningsnotat fra DCA – Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug: https://pure.au.dk/ws/portalfiles/portal/421608279/Plantesundhedskontrol_af_fr_marker_-_februar_2025.pdf

AAU 5: "Plantesundhedskontrol af frømarker – april 2025" Rådgivningsnotat fra DCA – Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug. Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet: https://pure.au.dk/portal/files/426022947/Plantesundhedskontrol_af_fr_marker_apr_2025_samlet.pdf

2.1.3 Liste over skadegører hvor der ikke kan testes på patovarniveau, men hvor der kan artsbestemmes:

Helt generelt kan der ikke bestemmes f.sp. for svampepatogener.

Curtobacterium flaccumfaciens pv. *betae* (der kan godt testes for *Curtobacterium flaccumfaciens* pv. *flaccumfaciens*)

Pantoea agglomerans

Pectobacterium carotovorum

Pseudomonas syringae

Xanthomonas sp.

Xanthomonas campestris

Xanthomonas axonopodis pv. *beticola* (der kan godt testes for *Xanthomonas axonopodis* pv. *phaseoli*)

Der kan ikke testes for:

Burkholderia cepacia

3. Udførelse af kontrollen

Der laves én markkontrol for hver bestilling (dog to i visse tilfælde). Ved kontrollen undersøges, om der er skadegørere eller symptomer, der kan være fremkaldt af de sygdomme og skadedyr, som firmaet har anført. Herudover ses der efter arter, der er karantæneskadegørere i forhold til EU-lovgivningen.

Hvis kontrolløren finder symptomer på angreb af de nævnte skadegørere, indsendes en prøve til Fødevarestyrelsens laboratorium. I laboratoriet undersøges om de pågældende planteskadegørere er til stede i prøven. Der foretages ikke analyse for andreskadegørere.

3.1 Situationer hvor kontrollen ikke kan udføres

Det er vigtigt at markerne kan synes når kontrolløren kommer på kontrol. Er de anmeldte arealer f.eks. tilgroet med ukrudt, som umuliggør en tilstrækkelig kontrol for de pågældende skadegørere, vil arealerne ikke kunne godkendes.

4. Udfyldelse af formularen GA 297

Formularen udfyldes med trykt skrift. Udelad at skrive i det nederste felt, der er beregnet til FVSTs bemærkninger.

4.1 Avlskontrolnummer

Feltet udfyldes med et af de tildelte avlskontrolnumre, også kaldet A numre som virksomheden har fået tildelt inden sæson opstart.

4.2 Firmanavn og adresse

Angiv firmanavn og adresse og tilføj CVR-nr. Nævnte oplysninger er nødvendige for at vi kan behandle din ansøgning, og til brug ved fakturering.

4.3 Arealets beliggenhed

Tekstfeltet bedes udfyldt med:

- vejnavn og nummer hvor muligt

- postnummer

- gerne også koordinater på adgangspunktet.

Vedhæft en tydelig markskitse. Brug f.eks. landmandens kort fra enkeltbetalingen, men angiv også adresse og GPS-koordinater.

Vi vil fra styrelsens side anmode om at kort sendes som en fil, der kan konverteres til ArcGis, det kan f.eks. være en Google Earth fil med indtegnning af marken samt angivelse af adgangspunktet.

4.4 Avlernavn og telefonnummer

Skriv avlerens navn og telefonnummer. Vi vil bede frøfirmaet om at fortælle avlerne, at de kan forvente et besøg i frømarken. Det kan blive nødvendigt at kontakte avleren, hvis afgrøden er svær at finde. Det er derfor vigtigt, at der også findes en kontaktperson med telefonnr. hos avleren.

4.5 Arealets størrelse i ha

Arealets størrelse angives i hektar med en decimal for markarealer, og som antal kvadrater for drivhuse.

4.6 Udlægspartiets referencenummer og/eller mærke.

Din reference til internt brug, samt til brug ved evt. senere bestillingen af plantesundhedscertifikat.

4.7 Frøfirmaets e-mailadresse

Angiv e-mailadresse, så du kan orienteres om evt. fund af skadegørere ved kontrollen, eller hvis der opstår tvivl eller andet.

4.8 Planteart, sort mv.

Angiv afgrødens botaniske plantenavn, samt sortsnavn og evt. dens danske kaldenavn.

4.9 Økologisk / Tidlig /Sen sort

I dette felt sættes et X ud for det aktuelle.

4.10 Tidligste høsttidspunkt

Angiv det tidligste høsttidspunkt med forventet dato. Dato angives som dd-mm-ååå.

Kontrolløren planlægger markinspektionen ud fra forventninger til høsttidspunktet, samt de skadegørere, der skal kontrolleres for.

Ved ændret høsttidspunkt er det vigtigt, at du straks giver besked til FVST.

4.11 Skadegørere, der skal kontrolleres for

Angiv skadegørernes videnskabelige navne. For vira bruges de engelske navne. Skadegører er på anmeldelsen delt op efter type, er der tvivl om hvilken gruppe en skadegører hører til i kan EPPO benyttes: <https://gd.eppo.int/>.

4.12 Dato og firmaets kontaktperson/konsulent

Formularen dateres og underskrives (ved email er det tilstrækkeligt at taste et eget navn i feltet). Skriv evt. navn og telefonnummer på konsulenten.

5. Indsendelse af formular GA 297

Formularen og en tydelig angivelse af arealets beliggenhed, se 4.3, sendes som wordfil via mail til avlskontrol-froe@fvst.dk.

Før indsendelse navngives filer og kort med A-nummer, dansk artsnavn og marken postnummer, samt evt. jeres reference. En anmeldelse af en purløgsmark kan f.eks. hedde: A26101 – purløg – 6440 – (og evt. lot. 7525).

5.1 Ændringer til allerede indsendte bestillinger

Det er ikke muligt at angive ændringer til en bestilling. Hvis man ønsker at ændre noget, skal bestillingen annulleres, og der kan afgives en ny tilrettet anmeldelse, med et nyt A-nummer. Annullerede bestillinger som FVST har brugt tid på vil blive faktureret selvom der ikke er kørt kontrol endnu. For nye bestillinger indgivet efter 1. maj, skal der medsendes et kort i mailen i form af et billede, og det vil ikke være muligt at sende en Google Earth fil.

6. Modtagelse af kontrolresultat og regning

FVST sender resultatet af markinspektionerne til ansøger løbende når endeligt kontrolresultat og evt. laboratorieanalyser foreligger. Fakturaen for kontrollen sendes når du har modtaget samtlige

kontrolresultaterne. Fakturaen dækker en grundafgift pr. anmeldelse, kørselsgebyr, samt anvendt tid
behandling af anmeldelsen og til kontrollen.

Priserne finder du på LFST.dk under Virksomheder - Import og Eksport - Eksport ud af EU plante-
sundhed - Priser.

Laboratoriet fakturerer særskilt for laboratorieanalyserne.

Plantesundhedskontrol af frømarker med henblik på eksport

Denne vejledning er udarbejdet af

Styrelsen for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri i 2026

Styrelsen for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Stationsparken 31-33
2600 Glostrup

fvst@fvst.dk